

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijsprestaties en
Voortgezet Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

24 november 2025

Referentie

Bijlagen

1. Tussenstand verkenning
2. Vijfjarig vmbo
3. Factsheet SLO analyse overlap vmbo-mbo en aansluiting op de arbeidsmarkt
4. Landelijke dekking beroepsgerichte profielen vmbo

Intern OCW afgestemd

MBO, OVO, WJZ, DUO, DGFO

Beslisnota Kamerbrief Tussenstand verkenning
toekomstbestendige profielenstructuur beroepsgericht
vmbo

Aanleiding

In juni 2024 is de Kamer geïnformeerd over de uitdagingen die spelen in het beroepsgerichte vmbo. Destijds is een verkenning aangekondigd naar een toekomstbestendige profielenstructuur. Zoals toegezegd aan de Kamer, volgt hierbij vóór het einde van 2025 een tussenstand van deze verkenning inclusief een schets van het vervolgproces. Deze brief geeft bovendien toekomstperspectief aan vmbo-scholen die één of meerdere beroepsgerichte profielen aanbieden.

In de brainstorm van 19 november 2025 heeft u aangegeven de urgentie te willen benadrukken en de Kamer goed mee te nemen in de keuzes en dilemma's die spelen in het beroepsgerichte vmbo. Er is gekozen voor een beknopte oplegbrief, zodat de wat uitgebreidere verkenning als bijlage wordt meegestuurd.

Geadviseerd besluit

Bijgevoegde Kamerbrief ondertekenen.

Kernpunten

Het beroepsgerichte vmbo loopt tegen de grenzen van de organiseerbaarheid aan. Daarom is in 2024 een verkenning gestart naar de knelpunten in de huidige profielenstructuur. Deze verkenning laat tot nu toe zien dat op veel scholen sprake is van een beperkt profielenaanbod. Betaalbaarheid en organiseerbaarheid zijn, naast de visie van de school, steeds meer leidend geworden voor het profielenaanbod op scholen. Dat heeft gevolgen voor de oriëntatiemogelijkheden van leerlingen. Deze trend wordt versterkt door verdere (verwachte) leerlingendaling tot 2040.

De eerste stappen richting een oplossing zijn inmiddels gezet met het actualiseren van de examenprogramma's en – voor een kleine groep scholen – het bieden van meer ruimte in de opbouw van het beroepsgericht programma. Maar er is meer nodig om leerlingen een goede, brede oriëntatie op beroepsbeelden te geven en een betere aansluiting op mbo en arbeidsmarkt.

De volgende fase van de verkenning (2026-2030) richt zich daarom op het ontwikkelen van scenario's voor een vernieuwde inhoud en vorm van het beroepsgerichte programma. Daarnaast wordt verkend hoe regionale

samenwerking hierbij een rol kan spelen, bijvoorbeeld met een passende vorm van financiering voor Sterk Techniekonderwijs na 2029, waarbij geormerkt geld voor de techniek en samenwerking in de regio twee randvoorwaarden zijn.

Datum
24 november 2025

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft ook nadere uitwerking plaatsgevonden van een vijfjarig vmbo, in diverse varianten. De conclusie is dat, naast de hoge kosten (850 tot 900 miljoen euro) en grote uitdagingen qua uitvoerbaarheid, er ook onvoldoende wetenschappelijk bewijs is voor de invoering van een extra jaar als generieke maatregel. Wél zijn er zorgen over een groeiende groep leerlingen in met name de basisberoepsgerichte leerweg die door sociaaleconomische en maatschappelijke problemen niet in staat zijn om aan leren toe te komen. Verder onderzoek naar de leerlingensamenstelling van deze leerweg is daarom nodig om te besluiten over verdere maatregelen.

Toelichting

- **Politieke context:**

Bij deze brief zijn twee toezeggingen betrokken:

- de toezegging om vóór het einde van 2025 de Kamer te informeren met een tussenstand van de verkenning naar een toekomstbestendige profielenstructuur.
- De toezegging om verschillende beleidsvarianten van een vijfjarig vmbo nader uit te werken, aangevuld met een vierjarige variant waarbij een oriëntatiejaar een mogelijkheid is.

- **Financiële gevolgen:**

- In deze Kamerbrief staan geen maatregelen die een financieel gevolg hebben. Het invoeren van een vernieuwd beroepsgericht curriculum zal in de toekomst uiteraard wel implementatiekosten met zich meebrengen. Hiervoor is nog geen dekking. Er moet eerst gekeken worden wat nodig en wenselijk is.